

maše delo

GLASILO SKUPŠČINE
OBČINE LAŠKO

LETNIK XIII. — LAŠKO, JUNIJ 1982 — STEVILKA 1

Ob 2., juliju prazniku občine Laško

Slavljenca običajno zaželimo zdravja, sreče, napredka in zadovoljstva.

Tudi delovni ljudje in občani v občini Laško bomo v tednu od 28. 6. do 4. 7. 1982 ocenjevali in slavili dosežke na različnih področjih.

Dosežki na gospodarskem, družbenopolitičnem, kulturnem in na drugih področjih niso majhni. V preteklih obdobjih smo bili že priča tudi hitrejšemu razvoju, nismo pa se srečevali s tako velikimi težavami pri zagotavljanju normalnih pogojev oskrbovanja s surovinami in energijo kot ravno v tem obdobju, zato ocenjujemo nekoliko nižje stopnje gospodarske rasti še vedno kot dovolj ugodne in takšne, da smo nanje lahko ponosni.

Novi objekti v Tovarni papirja, Sopotu, Boru, Pivovarni, TIM, uspešno izglasovan 3. samoprispevek, odziv občanov pri volitvah novih delegatov, so samo nekateri kazalci, oziroma barometer dela in življenja v naši občini.

Gospodarski in družbenopolitični razvoj občine Laško v letošnjem letu in v naslednjih letih tega srednjeročnega obdobja ne bo mogel biti posebno skokovit, orientacija pa bo seveda na kvalitetni rasti, boljši izkoristitveni

obstoječih kapacitet, koriščenju naravnih danosti, proizvodnji hrane, na kratko — še boljšemu gospodarjenju z družbenimi pa tudi zasebnimi sredstvi.

Usmeritev občine bo še vedno v enakomerni razvoj vseh predelov naše občine, to pa pomeni hitrejši razvoj tistih sredin, kjer je bil sedanji razvoj počasnejši. Odločilno vlogo pri tem pa bodo imele tiste skupnosti, kjer je pripravljenost za akcijo, kjer bodo občani pokazali več aktivnosti, volje in pripravljenosti za delo.

Tokratno praznovanje občinskega praznika bo še posebno slove-

sno, saj bo v KS Breze 4. julija zborovanje borcev in aktivistov OF vseh kozjanskih občin. Letošnje leto pa smo ravno na tem področju kozjanskega imeli tudi prve brigadirje zvezne MDA »Kozjansko 82«. Svetla tradicija borcev in aktivistov OF kozjanskega bo na ta način po najkrajši poti prišla med mlade iz vse Jugoslavije.

Zato vsem njim iskrena dobrodošlica!

Iskrena dobrodošlica pa velja našim pobratimom iz občin Mionica in Trstenik iz Socialistične republike Srbije ter Vrbovec iz

Socialistične republike Hrvatske. Naj se njihove delegacije dobro počutijo med nami, naj se poglobljajo vezi na političnem, gospodarskem in kulturnem področju.

Na koncu tega sestavka naj velja njegov začetek: »vsem občanom mnogo sreče, zdravja in zadovoljstva, da živimo svobodno v naši socialistični domovini Sloveniji in Jugoslaviji!«

Predsednik
Skupščine občine Laško
Franc Lipoglavšek

Ob prazniku

Letos mineva štirideset let od tiste julijske noči, ko so borci prve in tretje čete I. Štajerskega bataljona z 2. na 3. julij uspešno izvedli napad na rudnik Huda jama. Mineva torej štirideset let od partizanske akcije, ki je takrat močno odjeknila daleč naokoli. Saj je bila izvedena v času, ko je divjalo okupatorjevo na-

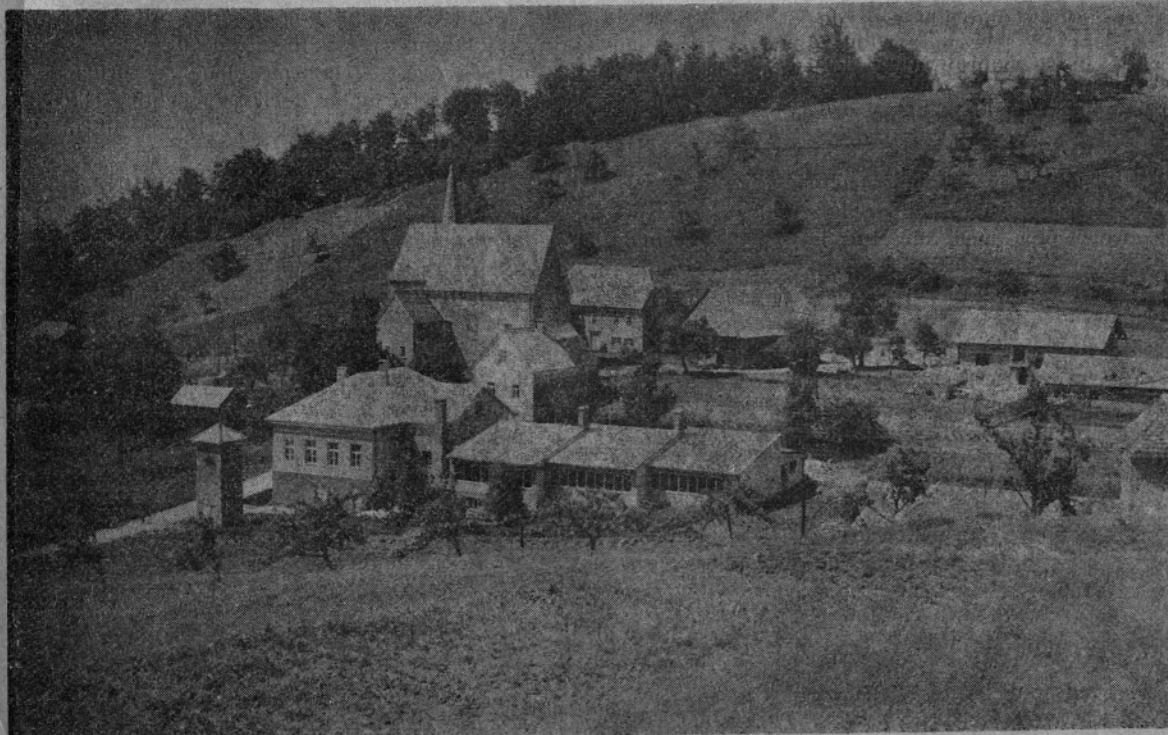
sile še z vso močjo, ko so Nemci razglašali, da bije partizanski vojski zadnja ura. V spomin na omenjeno akcijo praznuje naša občina svoj praznik.

In kot je navada ob podobnih praznikih, zaustavimo tudi tokrat za hip korak, da se ozremo nazaj, na prehojeno pot ter ocenimo rezultate. Ni jih malo, saj

smo napredovali na mnogih področjih. Zgradili smo nekaj tovarn, izboljšali delovne pogoje ter posodobili tehnologijo v že obstoječih obratih. Ustvarili smo pogoje za nova delovna mesta, da smo lahko zaposlili skoraj vse, ki so sposobni in voljni delati. Zgradili smo nova stanovanjska naselja v Debru, Ogečah, Kolenovem grabnu... Z združenimi sredstvi in s samoprispevki občanov smo zgradili in asfaltirali več kilometrov novih cest, napejali v več vasi in naselij vodovode; zgradili nove šole in posodobili stare ter tako ustvarili boljše pogoje za sodobnejši pouk.

V vseh krajevnih skupnostih smo dokaj dobro razvili krajevno samoupravo in razgibali društveno dejavnost. V preteklih dveh mandatnih obdobjih je dosti uspešno zaživel tudi delegatski sistem. Čeprav še ne s polnimi pljuči, vendar že dovolj polnokrvno, da delovni ljudje in občani zaupajo vanj in v našo samoupravno socialistično pot. To vsekakor dokazujejo tudi letošnji pozitivni rezultati.

Vendar pa vsi doseženi rezultati niso taki, kot smo pričakovali oziroma smo načrtovali zadnja leta. Nekaj po zaslugi nas samih, nekaj zaradi razmer v svetovnem gospodarstvu in energetsko dovoljni, ko ni potrebnih surovin, ko ni na zalogi nekaterih potrebnih dobrin, smo se pa zagotovo delno otresli iluzije, da lahko malo delamo pa dobro živimo. Zatorej mramo letos bolj kot katerokoli leto prej razmišljati o možnosti nadaljnjega razvoja občine kot celote, posameznih področij pa tudi panog. Spoznati moramo, da je prišel čas, ko moramo resnično spremeniti odnos do dela, do gospodarjenja, ko bo potreb-

no bolj zaostri tudi osebno odgovornost, ko bomo morali postati vsi nekoliko bolj varčni...

Toda ob pogledu na prehojeno pot — na čas enotnosti naših narodov in zmagovitega boja proti sovražnikom, na čas odrekanj in povojnih stisk ter na naše velike delovne zmag — nas navdaja op-

timizem, da je ni težave in prepreke, ki bi je ne zmogli tudi v prihodnje.

Vsem delovnim ljudem in občanom iskreno čestitamo za občinski praznik in za 4. julij — DAN BORCEV.

Predsednik OK SZDL Laško
Stanislav Kužnik

S kratkimi, vendar odločnimi koraki iz kroga manj razvitih

Krajevna skupnost Breze spada med manj razvite krajevne skupnosti v občini Laško in je šele pred desetimi leti začela s pospešenim komunalnim razvojem pa tudi ustvarjanjem samoupravnih odnosov, živahnije družbenopolitično in društveno aktivnostjo. Če bi naš razvoj razvrstili po časovnem zaporedju bi ustvarili naslednjo podobo:

V letu 1965 in 1966 smo dosegli razširitev prostorov osnovne šole z večjim prizidkom v katerem sta dve novi učilnici, tehnična delavnica, sodobno urejene sanitarije ter šolska kuhinja. V letu 1972 je bila v naši KS osrednja proslava občinskega praznika in od tedaj dalje beležimo učinkovitejša napore za materialni napredek Brez. Pred tem praznikom smo uredili oziroma sanirali najbolj kritični odsek ceste Breze — Slatina, kar je zelo velikega pomena za prevoz delavcev in šolarjev iz Brez v Laško ter nazaj. Že naslednje leto smo se z veliko zavzetostjo lotili rekonstrukcije ceste Breze — Osredek in smo v dveh letih že omenjeni odsek cest usposobili za avtobusni promet ter dosegli avtobusno povezavo s Šentjurjem, Štorami in Celjem.

Poleg ureditve cestnih odsekov smo izvajali s pomočjo območn vodne skupnosti Savinja — Sotla vodooskrbovalna dela tako rekoč na območju cele KS. Uredili smo vodovod za maselje Breze, kjer je poleg drugih koristnikov zdravo pitno vodo dobila tudi osnovna šola. Zatem smo razširili delovno akcijo vodne dejavnosti v naselje Trobni dol in Curnovec ter z združenimi močmi krajan in Obrtno montažno podjetje Laško) uredili in priskrbeli krajanom zadostno količino zdrave pitne vode.

Poleg vseh navedenih del smo uredili tudi naše pokopališče, kajti ljudje pravijo, da je pokopališče ogledalo kraja in krajanov. Pri ureditvi cestnih odsekov je v minulem letu sodelovala tudi občinska mladinska delovna brigada. Ravno v tem času pa so pri nas brigadirji zvezne mladinske delovne akcije. Z združenimi močmi bomo opravili naslednja dela: izkop vodovodnih jarkov v Mali Brezi ter uredili brežine na odseku ceste Slatina — Bezgovje in na odseku ceste Slatina — Trobni dol. Poleg tega bomo pomagali pri ureditvi okolice Strelskega doma v Mali Brezi, ki je zrasel po zaslugi aktivnih strelcev

in njihovega vodstva. Svojemu namenu bo kmalu začel služiti, oziroma se bodo v njem lahko vršile vse športne in družbene aktivnosti krajanov celotne krajevne skupnosti, kar je za nas še posebej pomembno.

Pri izvajanju vseh omenjenih del so nam poleg krajanov krepko stali na strani tudi celotna družbena skupnost in posamezni odgovorni delavci v družbenopolitični skupnosti. Najbolj zaslužni so bili tovariši: predsednik odbora za hitrejši razvoj manj razvitih KS — tov. Jože Kos; predsednik OK SZDL — tov. Stane Kužnik; in direktor uprave za družbene prihodke — tov. Matevž Kolar. Vsem v imenu celotne KS izrekam priznanje in zahvalo.

Seveda pri vseh akcijah ni šlo brez težav take ali drugačne narave. Interesi so različni, potrebe ogromne, denarja vedno premalo. Dosti spretnosti je bilo potrebno za vsakajevanje tako pestrih dejstev.

In končno smo sredi velikih priprav na osrednjo proslavo občinskega praznika. Združujemo jo z zborom borcev in aktivistov OF Kozjanskega okrožja, katerih gostiteljica je letos naša občina. Slavnost bo 4. julija dopoldne na novo urejenem športnem igrišču — veliki pridobitvi za nas — ob šoli na Brezah. Poleg igrišča urejamo še šolsko dvorišče, avtobusno postajo z obračališčem, dovozno pot od šole do avtobusne postaje in še naprej mimo krajevnega urada do pokopališča ter če bomo le zmogli, še nekaj drugih poti.

Kljub velikim uspehom pa nam ostaja še vrsta nerešenih delovnih programov, med katerimi je najbolj pereč — gradnja večnamenske stavbe v Brezah, ki naj bi služila zadovoljevanju raznolikih potreb — trgovina z reprodukcijskim materialom, družbeni prostori in stanovanja. Poleg tega je velik problem tudi gradnja gasilskega doma v Trobnem dolu.

Ko smo opravljali vsa navedena dela, smo zrl v prihodnost z veliko zavestjo, da le skupno delo rodi sadove in to ne samo nam, temveč tudi generacijam, ki bodo prišle za nami.

Predsednik sveta KS Breze
Jože Marot

Iz informacij »MDA Kozjansko '82«

Korenine mladinskega prostovoljnega dela na kozjanskem segajo v novejši zgodovini Jugoslavije že v leto 1972 kar pomeni, da je mladinska delovna akcija »Kozjansko« najstarejša MDA v Sloveniji z že desetletno tradicijo. Na njej je sodelovalo preko 5000 brigadirjev iz vse Jugoslavije, ki so s svojim prostovoljnim delom prispevali in še prispevajo k hitrejšemu razvoju manj razvitega kozjanskega.

Do lani je akcija potekala v občinah Šentjur pri Celju in Šmarje. Od letos dalje pa se je razširila tudi na občini Sevnica in Laško. S tem pa je postala tudi naša občina ena izmed tistih občin v Sloveniji in Jugoslaviji, ki v svojih sredinah organizirajo mladinske delovne akcije. Tako smo se na podlagi evidentiranih delovišč v KS Breze in KS Vrh, ki se letos vključujeta v akcijo odločili za eno brigado (40 brigadirjev) v mesecu juniju, ki vsakodnevno opravlja dela v občini Laško. Brigada prebiva v Šentvidu pri Planini, kjer je naselje ZMDA Kozjansko in v katerem sta nastanjeni poleg nje še dve brigadi. Poleg naselja v Šentvidu pri Planini pa akcija Kozjansko zajema še naselje v Bistrici ob Sotli, v katerem prebivata dve brigadi.

Zvezna mladinska delovna akcija »Kozjansko 82«, ki traja 3 mesece (od 6. 6. do 30. 8. 1982) vključuje v eni izmeni 5 brigad, ki so, oziroma bodo prišle na Kozjansko iz vseh republik in pokrajin v Jugoslaviji. (Izmena traja 28 dni).

V prvi izmeni od 6. 6. do 3. 7. 1982, bo na deloviščih v občini cca 6000 norma delovnih ur pripravljenih del, kar predvidoma zagotovi ena brigada v eni izmeni. Po dogovoru s štabom akcije in vodstvi brigad pa je bilo dogovorjeno, da bodo na deloviščih v prvi izmeni v občini Laško delale izmenično vse tri brigade, ki so prispele v Šentvid pri Planini in sicer, se bodo menjale na vsake tri dni ter tako zagotovile

predvideno količino 6000 delovnih ur, ki jim jih nalaga program predvidenih del.

— V KS Breze bodo brigade opravile predvidoma 3000 delovnih norma ur del na deloviščih vodovodov v Mali Brezi in Slatini ter cest Mala Breza — Trobni dol in Bezgovje — Slatina. V KS Breze bo akcija v prvi polovici izmene od 7. 6. do 19. 6. 1982.

— KS Vrh pa se v akcijo vključuje od 21. 6. do 3. 7. 1982 na deloviščih vodovod — Vrh — Žigon, cesta Vrh — Male Grahovše in na delovišču gasilskega doma na Vrhu, s potrebami, prav tako 3000 delovnih norma ur.

Naj naštejemo še brigade, ki bodo delale v občini Laško:

Brigada iz ZEPČ Bosna in Hercegovina

Brigada iz VUČITRANA — TITOVA MITROVICA — KOSOVO in

Brigada iz Maribora

Bodi zaenkrat dovolj, o samem poteku akcije pa kaj več v naslednjih številkah informacij.

Koordinacijski odbor za izvedbo ZMDA Kozjansko 82

MDA - šola samoupravljanja

*****

Lesena baraka postaja moderen objekt

Na hribovitem področju kozjanskega, natančneje v Brezah, ki so oddaljene od Laškega 13 km, se je leta 1954 pojavilo prvo strelsko društvo. Takratni pobudnik strelstva v tem kraju je bil tov. Omahna Jože, kasneje voditelj Občinske strelske zveze Laško. Omenjena strelska družina je po odhodu tov. Omahneti iz kraja, začela razpadati, dokler ni popolnoma prekinila s svojim delovanjem.

Leta 1966 je na pobudo nekdanjega člana društva tov. Videc Vilijema, sedanjega predsednika, ponovno pričelo delovanje strelskega športa. Društvo je dobilo popoln naslov: Strelska družina »Celjska četa« Mala Breza. Zaradi pomanjkanja lastnega prostora je društvo delovalo po kmečkih hišah. Nekaj zračnih pušk, ki smo jih premogli, je dobilo svojo orožarno na domovih strelcev. Njihovi treningi niso bili podobni današnjim, potekali so na kmečkih kozolcih, ki so bili edini na razpolago. Neomejena želja po lastnem prostoru nas je gnala k vedno novim nalogam. Tako smo ustanovili svojo dramsko skupino, ki je postala pomemben vir dohodka. S prizadevnim in vztrajnim delom smo spravili na kmečke odre devet iger, katerih tema je bila ponavadi humoristična in so se ljudje ob njih prijetno razvedrili. S tem je rasla tudi priljubljenost samega društva, kar je pritegnilo vedno večje število članov. Strelska družina je tako postala vodilna sila v kulturnem življenju Krajevne skupnosti.

Iz sredstev, ki jih je ustvarilo delovanje dramske skupine, članarine in minimalne dotacije takratne OSZ Laško smo leta 1969 kupili staro montažno barako imenovano »Salon«. Z najemom zemljišča smo pridobili svoj lastni prostor za postavitev barake. Strelska družina je takrat že štela okoli petdeset članov in s skupnimi močmi smo postavili ta lesni objekt. Otvoritev je bila avgusta istega leta. Veselje nad lastno streho je bilo nepopisno. Od takrat se je delovanje popolnoma spremenilo. Lastna streha je omogočila tudi boljše vključevanje družine v družbenopolitično življenje krajevne skupnosti. Kvaliteta v strelskem športu je pričela naraščati, s tem pa tudi množičnost. Tako smo začeli intenzivno sodelovati z združenjem Zveze borcev, predvsem na področju športa.

S tem objektom pa nismo bili povsem zadovoljni, zato smo vztrajno nadaljevali z delom

dramske sekcije, ki je kot že omenjeno, bila eden od virov dohodka. Bili smo prvi pobudniki in organizatorji praznovanja praznika 8. marca v Brezah. Kot nagrado za večletno aktivno sodelovanje smo leta 1972 v društvu dobili prvi televizor v krajevni skupnosti. Podarila nam ga je SZDL občine Laško.

Televizor je pomenil nov napredek v društvu. S tem je povečal tudi obisk ostalih krajanov. Stalna borba za sredstva je terjala iskane novih virov, tako smo na raznih prireditvah sodelovali s športnim streliščem ali srečelovom; ob prazniku »Pivo in cvetje« pa smo nekajkrat prevzeli »šank«. S temi sredstvi se je začela betonska gradnja.

Najprej je bila na vrsti orožarna, ki je omogočila nabavo MK orožja. Zanimanje za strelski šport je nenehno raslo, s tem pa tudi kvaliteta. Pokazala se je potreba po novm strelišču, saj je bil leseni dom ponavadi poln ljudi, ki so onemogočali kvalitetnejše treninge. Začelo se je leta 1975 z odkupom zemljišča. Poskrbeli smo za dovoljenje nadomestne gradnje, pripravili načrte in šli v širšo akcijo za denarnimi sredstvi. Akoija je obrodila sadove in tako smo pričeli s prizidavanjem strelišča, kateremu je sledila stena za steno. Prostor je dobil izgled obzidane lesene barake, ki smo jo po desetih letih obstoja svečano podrli. Za nekaj mesecev smo tako ostali brez strehe nad glavo, vendar smo z marljivim delom, ob finančni pomoči Telesnokulturne skupnosti občine Laško, tudi to luknjo kmalu zakrpali. Objekt, ki je nastal je namenjen za širšo uporabo družbenih potreb v našem kraju. Objekt meri v dolžino 22 m v širino pa 10 m. V njem je bilo prvo avtomatsko strelišče v občini, dokončana je bila sodniška soba in večnamenska dvorana za

razne prireditve in delovanje ostalih organizacij v našem kraju. V načrtu pa je še knjižnica, sejna soba in interni bife. Naj ob tem tudi omenim, da smo objekt postavili na prostovoljni bazi z lastnimi strokovnjaki, različnih kvalifikacijskih struktur. Ob tem smo poskrbeli tudi za morebitne posledice ob gradnji,

saj smo vse članke neizogledno zavarovali.

Naj navedemo še nekaj športnih uspehov v zadnjih letih. Strelke naše strelske družine so že 5 krat osvojile naslov občinskih prvakinja v tradicionalnem tekmovanju za praznik »Dan žena«. Dve leti pa imamo že tudi občinsko mladinsko prvakinja, temu uspehu pa je letos dodan še mladinski prvak in prvakinja članic. S tem nam je bila odprta pot tudi na regijsko prvenstvo, članici pa celo na republiško prvenstvo.

V letošnji občinski ligi, pa smo

se bistveno povzpeli po lestvici saj smo dosegli 4. mesto.

Naše delo pa ni samo šport, ampak se tudi aktivno vključujemo v svet Krajevne skupnosti in SZDL ter ostalo samoupravno strukturo KS. Poleg tega se redno odzovemo na delovne akcije kot so: pomoč ostarelim občanom, urejanje komunalnih problemov, ter nudimo pomoč pri vseh organiziranih prireditvah v krajevni skupnosti. Med člani se razvija tesno prijateljstvo, kar se kaže v medsebojni pomoči pri delu. Mladina tega kraja se zelo aktivno vključuje v strelske vrste, saj tudi poleg športa najde tudi prijetno razvedrilo.

Z vsem svojim delom je naša strelska družina iz Male Breze vzgled ostalim družbenim organizacijam v krajevni skupnosti Breze in s tem tudi ostalim strelskim družinam.

Z vsem doseženim, pa še ni utešena želja po širšem delovanju. V letošnjem letu nas preganja želja po otvoritvi objekta za občinski praznik 2. julij, ker bo osrednja svečanost v naši krajevni skupnosti. Ob tej priliki bo ZB NOV Breze imela odkritje spomenika in razvitje borčevske zastave. Tudi njim smo obljubili vso pomoč. Velika želja predvsem mlajših je ureditev okolice, s športnim igriščem, saj sta šport in razvedrilo nujno potrebna za obstoj mladine v teh krajih. V sklopu društva se še načrtuje gasilska petorka v sodelovanju z GZ v KS, kjer so vključene tudi naše mladinke.

Velik problem je oddaljenost kraja od Laškega, s tem je tudi problem prevoza na tekmovanja, zato je v našem načrtu tudi lastni kombi.

Videc Saša

Potrebe terjajo učinkovitejšo organiziranost komunalne dejavnosti

Uspešno delo krajevne skupnosti, ki si prizadeva biti v stalnem stiku s krajanji, nedvomno pomeni korak naprej v krepitvi samoupravnih odnosov, delegatskega sistema znotraj KS in delegatskega odločanja v občinski in skupščinah SIS. Delegatska skupščina krajevne skupnosti in njeni organi se, čeprav počasi, uveljavlja kot povezovalka interesov delavcev, ki jih imajo pri razreševanju problemov razvoja krajevne skupnosti. V preteklosti, pa tudi danes so še primeri dvoiličnega obnašanja delavca — krajana, ki bi v tovarni rad velik ostanek dohodka, dobre osebne dohodke, na svojem domu pa telefon, as-

faltirano cesto, kanalizacijo itd. Eno z drugim je potrebno realno vsklajevati v okviru možnosti ustvarjenega dohodka. Še posebno danes je nujno potrebno realno načrtovanje razvoja KS in programiranje nalog, saj je v zaostrenih gospodarskih razmerah, ko v delovnih organizacijah težka zagotavljajo normalno proizvodnjo, nemogoče računati na dodatna sredstva. Realno planiranje je pglavitni pogoj za kvalitetno delo in smelo lahko trdimo, da je danes načrtovanje vse manj stvar dogovora nekaj posameznikov, ampak dogovor občanv preko organov krajevne samouprave in političnih organiza-

Obrat, sicer majhen po kapaciteti, pomeni za Radeče veliko pridobitev, saj z njim nadaljujemo tradicijo izdelovanja najboljših vrst papirjev. Menimo, da bo

nova pridobitev v Radečah lahko v ponos vsej slovenski papirni industriji in tudi marsikdo zunaj naših meja bi je bil nadvse vesel.

20 let izvoza v Sopot Radeče

Ni še dolgo, ko smo v naši TOZD SOPOTA Radeče proslavili 50-letnico obstoja delovne organizacije in 20-letnico našega uveljavljanja na tujih tržiščih.

V teh 20-letih izvoza smo nalteli na različne težave, kajti vseskozi do predzadnjega časa izvoz ni bil tako družbeno priznan in smo imeli zaradi tega izredno majhno akumulacijo in seveda težak razvoj.

Izvažali smo v razne države konvertibilnega področja in to v Evropo, Bližnji vzhod, v glavnem pa v Združene države Amerike.

Kot majhno podjetje, takrat Peta Radeče, smo se izredno težko prebili na zunanja tržišča. Kljub temu, da smo bili tudi kadrovsko slabo zasedeni, smo s prizadevnostjo vsakega posameznega člana kolektiva in samoupravljalca in ob odrekanju boljših osebnih dohodkov iz leta v leto izvoz povečevali. Tako smo bili že pred letom 1965 petezni izvozniki in to vse do leta 1974.

Da smo si pridobili ta status pretežnega izvoznika je moral kolektiv Sopot Radeče vložiti ogromno turda za pridobitev zunanjih kupcev, da ne govorimo o kvaliteti in splonšem poslovnem obnašanju, ki ga diktira zunanje tržišče. Izvažali smo največ preko Lesnina in Slovenijalesa in to v glavnem v Ameriko, kamor izvažamo največ še danes. Naš izvoz je bil usmerjen tudi v Italijo, Nemčijo, Francijo in Belgijo. Prav tako pa smo in še izvažamo

na področje Bližnjega vzhoda. V tem času, ko smo izvažali v vse prej omenjene države, je prišlo tudi do raznih nihanj na tujem tržišču, ki so vplivala na različne poslovne rezultate, kajti tečaj dolarja je izredno variral. Kljub večnim obljubam, da se bo izvoznikom poskušalo pomagati z določenimi stimulacijami na izvoz, tega vse do pred nedavnim nismo dočakali in je TOZD prihajala v vse težje probleme.

Razen tega so se na domačem trgu cene surovinam in repromaterialu iz dneva v dan občutno poviševale, tako, da smo bili praktično onemogočeni izvažati in smo bili prisiljeni izvoz zmanjšati. S tem, da smo znižali izvoz, smo izgubili tudi določene težko pridobljene kupce. Kljub temu pa smo zadržali še vedno visok procent izvoza, saj je bila naša gospodarska orientacija v tem, da je potrebno izvažati in kupce zadržati. Da je bila taka naša usmeritev pravilna, nam dokazuje današnje stanje, ki bi bilo lahko še boljše, v kolikor bi vsi, ki so na veliko urvažali razmišljali tudi o potrebnem izvozu.

To, da smo resnično dolgoročno razmišljali in pridobili kupce na zunanjem tržišču, se nam je v tej krizni situaciji gotovo obrestovalo. Tako imamo dolgoročne kupce, s katerimi poslujemo že dolga leta. Obenem ne moremo mimo našega glavnega kupca — gospoda Friedmana, s katerim delamo že 12 let. Gospod Fried-

man se je udeležil tudi proslave naše 50-letnice in s tem dal tudi priznanje za dolgoročno sodelovanje na izvozu v Ameriko. Naporni, ki smo jih vložili v uveljavljanje na zunanjem trgu, nam danes dajejo priznanje in tiho vzpodbudo za nadaljnje delo. Skupn z delovno organizacijo Lesnina si tudi danes prizadevamo, da bi izvoz še povečali, da bi tako skupno prispevali k stabilnejšemu gospodarjenju in boljši likvidnosti Jugoslavije.

V teh prizadevanjih pa smo velikokrat nemočni, saj se kljub raznim pozitivnim ukrepom cene na domačem tržišču še vedno močno dvigajo, na zunanjem tržišču pa je zaslediti težnjo po

zniževanju cen lesnim izdelkom, znižujejo se naročila, skratka, naši izdelki se prodajajo z vse večjo izgubo.

S tem, da se je znižal procent deviz, ki nam ostanejo, pa se je stanje še poslabšalo in je za izvozno usmerjena podjetja, kot naše, ta problem izredno pereč.

Upamo, da bomo s skupnimi prizadevanji, tako z delovno organizacijo Lesnina kot z vsemi drugimi, tudi te težave nekako prebrodili in rešili v korist nas vseh.

Čestitamo vsem delovnim ljudem občine Laško k občinskemu prazniku in želimo veliko delovnih uspehov.

Zupančič Anton

Nedodelan sistem financiranja KS

Kot verjetno v drugih krajevnih skupnostih v Sloveniji, štejejo tudi v KS Laško — poleg problema povezanosti KS z združenim delom in s tem samoupravnim sporazumevanjem, dogovarjanjem in planiranjem — še vedno med najtežje probleme financiranja potreb in programov krajevnih skupnosti.

Iz dosedanje prakse lahko sklepamo, da je za takšno stanje še vedno med pomembnimi vzroki premajhno poznavanje ustavne vloge krajevnih skupnosti. K boljšemu spoznavanju te vloge naj bi v tem času vsekakor pripomogla obravnava sprememb statuta krajevnih skupnosti, katerega dograjevanje naj bi bila stalna naloga krajevnih skupnosti in s tem prezentirala krajanom statutarne določbe o življenjskih potrebah in interesih krajanov.

Kljub vsemu je v primerjavi z nekaterimi občinami financiranje potreb KS še kar zadovoljivo urejeno. Za zadovoljevanje skupnih potreb v Krajevni skupnosti obstaja več oblik združevanja sredstev, ki so skladno s svojimi viri tudi namensko opredeljena.

Iz prispevka 1,45 % od bruto OD, ki se združuje iz dohodka OZD v občini Laško po samoupravnem sporazumu s SKIS, se 0,40 % namenja za program financiranja komunalnih objektov v kraevni skupnosti. V tem primeru še vedno ni urejeno zbiranje sredstev iz sosednjih občin, kjer delajo naši krajanji ali obratno. Tu je še vedno uveljavljen sistem glavarine, ki pa ni siguran, saj je odvisen od formiranja sklada skupne porabe.

Med pomembnejše vire krajevnih skupnosti sodijo sredstva samoprispevka. V jeseni 1981 je bil tako izglasovan že tretji samo-

prispevek, kar potrjuje pomen teh sredstev, saj se z dodatnimi sredstvi TOZD, krajanov in prostovoljnimi delom precej lažje in uspešneje realizirajo zastavljene naloge iz programa samoprispevka.

Proračun občine in samoupravne inetrnesne skupnosti krajevnih skupnosti ne zagotavljajo drugih sredstev, razen za delovanje delegatskega sistema. Pri tem pa vidimo, da se čedalje več nalog prnaša iz občinskih upravnih organov in samoupravnih interesnih skupnosti na krajevno skupnost. Tako se v nobenem programu krajevnih skupnosti niso in se še ne zagotavljajo sredstva za reševanje lastnih prostorskih problemov, za osebne dohodke redno ali honorarno zaposlenih delavcev, kakor tudi ne za celo vrsto nalog in pristojnosti, ki jih krajevni skupnosti nalaga širša družba, ki bi morala na podlagi ustave in zakonov zagotoviti ustrezna sredstva.

Za namene SLO in DS je v proračunu občine namenjeno nekaj sredstev, iz katerih pa se financirajo programi obrambnih priprav po enotnem programu občine. Delno pa se zbere tudi nekaj sredstev po posameznih sporazumih med KS in OZD, ki so neposredno vključene v SLO in DS v KS.

Zaradi slabih finančnih možnosti v združenem delu, kar onemogoča formiranje skladov skupne porabe, poteka v zadnjih letih izredno slabo samoupravno sporazumevanje z združenim delom, ali pa ga skoraj ni. Prav samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje in s tem v zvezi tudi planiranje, bi moralo postati osnova svobodni menjavi

Žaga Jatna po rekonstrukciji leta 1981

dela ter s tem oblikovanju in sprejemanju planov v KS.

Precejšnje težave pa se bodo v KS pokazale tudi zaradi novih določb zakona o amortizaciji, ki bodo vsekakor prizadele že tako skromna sredstva krajevne skupnosti, ki s samoprispevkom in drugimi vrstami zbranih sredstev zgradi objekt, sredstev za njegovo amortizacijo pa nima.

Kot smo že omenili, je bilo v preteklem obdobju, v fazi uveljavljanja svobodne menjave dela oblikovanja in sprejemanja planov, na področju povezovanja in sodelovanja KS in združenega dela, vse premalo storjenega. Vse premalo uveljavljanje in vsklajevanje zahteva v sedanjem obdobju planirajo in v bodoče, višjo stopnjo aktivnosti družbenopolitičnih organizacij in drugih de-

javnikov v združenem delu in krajevni skupnosti. Krajevna skupnost je še vedno premalo prisotna pri sprejemanju planov OZD in SIS, čeprav bi bilo nujno, da delegati v krajevni skupnosti in v TOZD, enotno nastopajo v organih SIS. V OZD še ni prišlo v polni meri do spoznanja o soodgovornosti delavcev za reševanje problemov tam, kjer prebivajo. Zato tudi samoupravno sporazumvanje in dogovarjanje in tako tudi planiranje, še ni zaživelo.

Lahko pa trdimo, da se sredstva, ki jih krajevna skupnost dobi iz kakršnegakoli vira, v večini primerov oplemenitijo s prostovoljnimi delom in dodatnimi prispevki krajanov.

Tajnik KS Laško
Tone Vodišek

drugo stopnjo specializacije v predenju — to pomeni zamenjati še ostanek neekonomске proizvodne enote iz časov »VOLNE« z novo visoko produktivno in cenejšo tehnologijo. To je tudi vsebina srednjeročnega plana, ki so ga naši samoupravni organi že potrdili in sprejeli za svojega. S sedanjo proizvodnjo pokriva

TOZD Predilnica le 1/4 potreb osnovnega materiala TOZD-ov v Ljubljani, s planirano razvojno investicijo pa bi lahko pokrili kar 1/2 potreb. S tem bi omogočili ne le boljše, kvalitetnejše in cenejšo oskrbo s surovinami, ampak tudi boljši tržni položaj celotne delovne organizacije.

Vilko Škerbinek

Razvoj kmetijstva in vloga kmetijske zadruge

Kmetijska zadruga Laško je nosilec kmetijske proizvodnje v občini, saj je poleg posestva Hotemež, ki je v sklopu Republiškega sekretariata za pravosodje in upravo, edina kmetijska organizacija v občini. Vsled tega je tudi vloga Kmetijske zadruge v razvoju kmetijstva v občini ključnega pomena, kmetijstvo samo pa je, kot gospodarska panoga glede na število ljudi, ki se preživljuje z dohodki pridobljenimi iz kmetijske dejavnosti (nekaj nad 3000 ljudi), ustvarjen družbeni proizvod in seveda glede na deficitarnost proizvodnje hrane, ena od najbolj pomembnih dejavnosti v občini. Kot tako je kmetijstvo deležno precejšnje pozornosti v organih družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organih, vse do občinske skupščine.

Ob vsem tem pa se kmetijstvo srečuje s celo vrsto problemov, ki ovirajo hitrejšo rast proizvodnje. Osnovni problem je vsekakor prevelika razdrobljenost posesti, ki povzroča slabo izkoriščenost mehanizacije in s tem seveda večje stroške po enoti proizvodov.

Poleg tega problema, ki ne bo ravno lahko rešljiv, oz. ga bomo s skupnimi moči lahko postopoma reševali na dolgi rok, pa se srečujemo še s celo vrsto drugih, na prvi pogled manjših problemov, vendar zato nič manj pomembnih za hitrejši razvoj. Gre za še vedno premajhno porabo umetnih gnojil in s tem seveda premajhno proizvodnjo živinske krme, kar je osnova za povečanje črede. Nadalje gre za še vse preveč raznoliko osnovno čredo govedi, oz. je v hlevih še mnogo preveč neselekcioniranih krav, ki ne dajejo ustreznih rezultatov in nenazadnje gre za vedno problematična cenovna razmerja med cenami reprodukcijskega materiala, mehanizacije na eni strani in na drugi strani cenami mleka, mesa in drugih proizvodov.

V tem času pa se je poseben problem nespoštovanje dogovorjenih odkupnih cen cele vrste kmetijskih proizvodov, kar povzroča nered na trgu in pomanjkanje nekaterih proizvodov.

Za nadaljnje povečanje proizvodnje se bomo morali najprej lotiti reševanja oz. odpravljanja prej naštetih problemov. Pri tem je seveda treba reči, da kljub vsemu proizvodnja vendarle raste, saj je v lanskem letu narasla v povprečju za 9%, v letošnjem letu pa je v prvih mesecih močno porasla proizvodnja mleka, dočim je proizvodnja mesa nekoliko upadla, kar je posledica lanskega slabega prvega odkosa krme, vendar upamo, da bo v drugi polovici letošnjega leta tudi odkup govedi boljši.

Sicer pa je naša velika naloga doseči cilje, ki so postavljeni s srednjeročnim planom in ti so v letu 1985 sledeči: 1200 ton govejega mesa, 3 milijone litrov mleka, širitvene perutninske proizvodne, uvajanje kunčjerejske proizvodnje itd. Da bomo dosegli te cilje, bomo v prvi vrsti morali dosči planirano proizvodnjo pri vseh tistih kooperantih, ki so v zadnjih letih šli v preusmeritev in imajo sedaj ustrezne hleve ter po večini tudi mehanizacijo. Poleg tega pa bomo morali nadaljevati s programom preusmeritev, vsaj v takšnem obsegu kot v zadnjih dveh, treh letih.

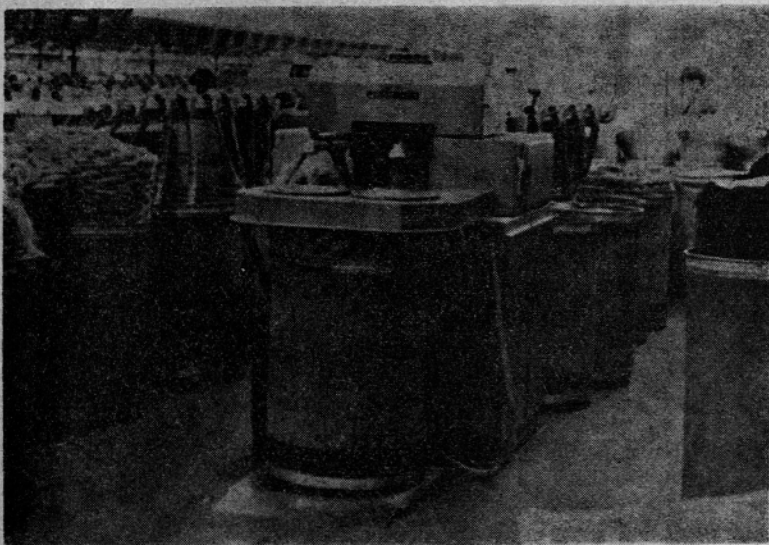
Ker imamo še vedno razmeroma veliko slabo obdelane zemlje, bomo morali s širšo politično akcijo dosči, da bodo to zemljo dobili v obdelavo tisti kmetje, ki so že preusmerili svoje kmetije in jim primanjkuje kmetijskih površin. Prav tako bomo morali še pospešiti formiranje strojnih in po možnosti tudi drugih (hlevskih, pašnih) skupnosti, ker je to ena od poti za premagovanje problema majhnosti posesti in tudi na ta način prispevati k preobrazbi naše vasi.

Jože Rajh

TOZD »Predilnica« Laško

Tovarna volnenih izdelkov »VOLNA« Laško, kateri je pretil stečaj, je našla svojo rešitev v preusmeritvi proizvodnje. S preusmeritvijo proizvodnje t.j. v specializacijo predenja z veliko fleksibiliteto v proizvodnji in uporabi raznih surovin, je delovna organizacija postala sposobna za

Pomembno je tudi to, da so taki rezultati doseženi v letu, ki se je nova proizvodnja šele utekla in kader privajal na novo tehnologijo. Še boljši rezultati pa so bili doseženi v letih 1980 in 1981. V drugi polovici leta 1981 pa so pričele težave, ki se nadaljujejo in stopnjujejo tudi v letu 1982. V

vključitev v integracijske procese v tekstilni industriji. Tako je od l. 1978 postala TOZD PREDILNICA Laško v okviru DO »DEKORATIVNA« Ljubljana. Da je bila taka osnovna odločitev pravilna in ekonomsko utemeljena so dokazali rezultati poslovanja v letu 1979. TOZD je ustvaril toliko dohodka, da je poleg pokrivanja svojih velikih obveznosti (vračanja kreditov za pokrivanje izgub od 1975. leta naprej ali kreditov za nove investicije) ostalo še prostega dela poslovnega sklada za razširjeno reprodukcijo in povečanje OD na nivo povprečja ostale tekstilne industrije SRS.

glavnem je izvor vseh težav neredna preskrba z osnovnimi surovinami, ki so pretežno domačega izvora (96%). Kljub vključevanju v razne oblike dohodkovnih odnosov, ostaja dobava surovin neredna in nekvalitetna, tako po kvaliteti kot po asortimentu.

V kolikor bi te težave s preskrbo surovin ostale na današnjem nivoju, je nemogoče in tudi nesmiselno razmišljati o nadaljnjem razvoju TOZD-a.

Ob stabilizaciji splošnega gospodarskega položaja pa postane razvojni program 1981-85 realen. Razvojni program predvideva

hp Pivovarna Laško drugi v Sloveniji, četrty v Jugoslaviji

Laško pivo je dobro poznano širom domovine, pa tudi izven meja s proizvodi:

Zlatorog 12 % svetlo pivo,
Laški Golding 15 % svetlo pivo
in

Termalni desert 15 % temno pivo.

V kolektivu, s 470 zaposlenimi smo v letu 1981 proslavljali jubilej — 155-letnico obstoja pivovarske tradicije in uspešnega dela v Laškem.

V tem dolgem obdobju smo v Pivovarni Laško dobivali mnoga priznanja za kvaliteto na domačem in inozemskem tržišču. V letu 1981 smo se odlično odrezali na tradicionalni 20. svetovni razstavi piva in brezalkoholnih pijač v Amsterdamu, kjer smo prejeli zlati odličji za Termalni desert in Laški golding ter srebrno medaljo za pivo Zlatorog. To je pravzaprav že deveta potrditev za kakovost piva na omenjenih razstavah.

Med tridesetimi pivovarnami v Jugoslaviji, zaseda Pivovarna Laško četrto mesto, med slovenskimi proizvajalkami piva pa smo takoj za Pivovarno Union, na drugem mestu.

Plan za leto 1981 presežen

V letu 1981 smo v Pivovarni Laško presežili plan proizvodnje in prodaje za 7,5 %. Prodano je bilo 723.771 hl piva, povedano tudi v drugih številkah pomeni to nekaj manj kot 150 milijonov steklenic piva.

Prav pri steklenicah se pričnejo najvčiji problemi, s katerimi se srečujemo. Zanimivo je, da so po produktivnosti slovenske pivovarne, med njimi pa je laška na prvem mestu, na tretjem mestu v Evropi, saj pride na zaposlenega 1600 hl piva, kar je za polovico več, kot znaša proizvodnost na zaposlenega v Jugoslaviji, torej se dela uspešno in se

obnašamo stabilizacijsko. Vendar pa se produktivnost skoraj razblini, ko se v končne stroške vštejejo surovine, izdelava steklenic, zamaškov, distribucija itd.

V prvih petih mesecih letošnjega leta smo pivo prodali oziroma proizvedli, v primerjavi s planom za leto 1982, z indeksom 120 ali 45.000 hl več, kot je s srednjeročnim planom planirano. Ob podobnem trendu prodaje do konca letošnjega leta bomo dosegli prodajo cca 800 tisoč hl piva.

V prvem letu izvajanja srednjeročnega plana 1981-85 ugotavljamo, da smo dosegli rezultate, ki so močno nad planskimi predvidevanji. Poleg višje realizacije prodaje piva, je bila za 15 % višja tudi proizvodna slada, za 3,6 % je bilo proizvedeno več pivskih tropin, medtem ko je pivski kvas na ravni planiranih količin. S srednjeročnim planom smo si zastavili za cilj rast izvoza s stopnjo 10 %. Zaradi potreb po devizah je izvoz precej nad planiranim, tako da je v letu 1981 znašal 800 starih milijonov deviznih dinarjev in pomeni 200 % nad planiranim. Zaradi znanih problemov z devizami v letu 1982 predvidevamo, da bomo izvoz povečali še za preko 100 % napram letu 1981 in dosegli okoli 1.8 stave milijarde izvozne realizacije.

V letu 1981 smo končali investicijo v kletne kapacitete — fermentacijske posode, v vrednosti 7 milijard ter stavbo servisnih služb z laboratorijem in zaklonišči v vrednosti 3,8 milijarde. Prav tako gredo h koncu tudi vlaganja v energetiko, pričeli pa smo z izgradnjo skladišča za poslovno enoto v Varaždinu. Slednji investiciji bosta zaključeni v letošnjem letu.

Izredno pomembno je, da smo dobili »zeleno luč« pri pristojnih organih Poslovne skupnosti živilske industrije SRS in Gospodar-

2 zlati in 1 srebrna medalja na svetovni razstavi

ski zbornici za pričetek naložbe »vanilnica II«, s katero se bo dolgoročno rešila problematika zmolvivosti proizvodnje piva, ki bo omogočila prodajo milijon hl piva in tudi več. Tako računamo, da bomo z vanilnico v letu 1984 in pričetkom izgradnje polnilnice zagotovili proizvodne kapacitete, ki nam bodo omogočile vstop v klub velikih svetovnih proizvajalcev piva s kapaciteto

preko milijon hl.

V Pivovarni Laško se vsi dobro zavedamo težkega gospodarskega trenutka, zato bomo še nadalje poglobljali in izboljševali ter še boljše organizirali tradicionalno dobro delo, zato ker vemo, da bomo le na ta način pripomogli širši družbeni skupnosti preroditi težave, ki jih moramo premagati.

Gorazd Šetina

Zdravilišče in turizem

Nemirni duh človeka, ki je živel v stalnem stiku z naravo, je v svojem boju za obstanek ne prestanto iskal in odkrival naravne dobrine in njihove lastnosti, da bi jih tako uporabil v svojo korist. Med taka odkritja gotovo spada tudi termalna voda. Njene blagodejne in zdravilne učinke, ki so jih ljudje sprva le zaznavali, je kasneje potrdila tudi znanost. Danes razpolagamo že z obsežnimi študijami in analizami, ki utrujejo in opredeljujejo pomen tega naravnega vira zdravljenja. Razvoj je seveda šel še dalje in prispeval še druge tehnične naprave, ki zdravljenje dopolnjujejo.

Tako tudi Zdravilišče Laško danes poleg termalne vode uporablja vsa ta sodobna sredstva in metode zdravljenja. Spekter indikacij je dokaj širok in obsega primere od revmatoloških, ortopedskih, nevroloških obolenj, stanj po različnih poškodbah, do obolenj hrbtenice in podobnega.

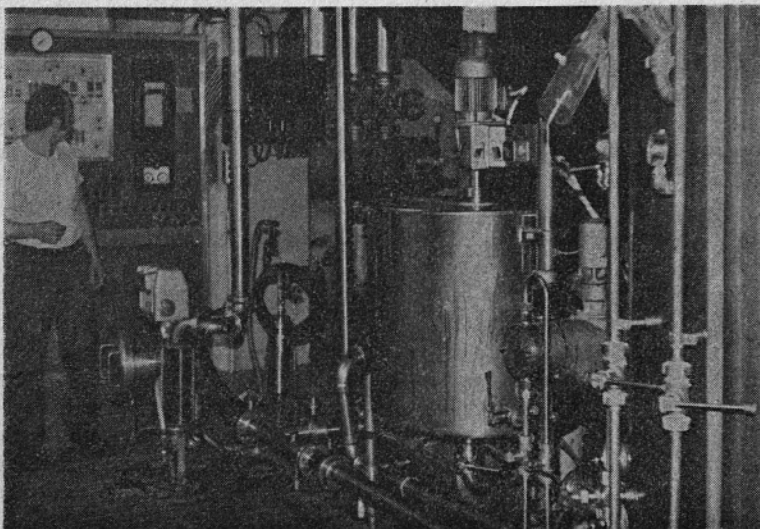
V zavodu se zdravi oziroma biva letno nekaj čez 5.000 pacientov in gostov, kar daje približno 95.000 oskrbnih dni in nočitev. Razen zavarovancev, ki jih pošil-

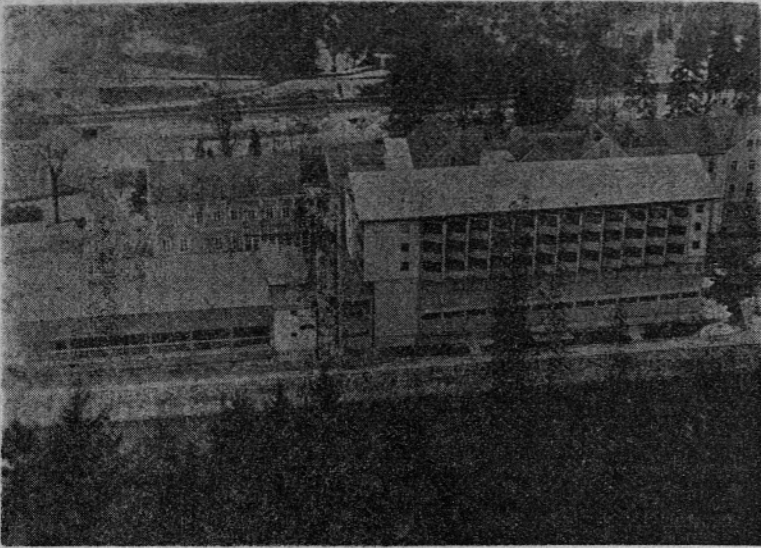
ljajo na zdravljenje zdravstvene ustanove, prihajajo na oddih tudi posamezniki in delavci, ki jih pošiljajo njihove organizacije družbenega dela. Da bi bilo bivanje prijetnejše, prirea zdravilišče tudi različne kulturne in zabavne prireditve, kjer se — kar je posebej razveseljivo — vse bolj uveljavljajo organizacije, društva in posamezniki iz cele občine.

Zdravilišče se, razen s temeljno zdravstveno dejavnostjo, uveljavlja deloma tudi s turizmom, čeprav še o kakšnem stalnem turističnem »živzavu« ne moremo govoriti. Vendar pa zlasti v poletnem času ob koncu tedna večje izletniške skupine niso redkost.

Naša prizadevanja gredo tudi v smer povečanja števila inozemskih gostov. Ta obisk se sicer polagoma večja, toda kljub sedanjim omenjenim pogojem gotovo še ni dosegel možnega obsega.

V svojem nadaljnjem razvoju si bo zdravilišče prizadevalo širiti svojo dejavnost in v sodelovanju z drugimi nosilci razvoja prispevati k večji, boljši in širši ponudbi. V sedanjem srednjeročnem obdobju spadajo med naj-

pomebnejše naloge poleg utrjevanja samoupravne organiziranosti, kadrovske politike in drugega — izboljševanje dela obstoječega nastanitvenega prostora, dograditev novih prostorov, kjer bi razvili nekatere dodatne dejavnosti, pridobili zdravstvene in terapevtske

prostore in 102 novi postelji. Razen tega so izdelani načrti za izkoriščanje odpadne termalne vode v energetske namene, s čimer bomo znatno znižali energetske stroške in porabo tekočih goriv.

Franc Perše

Razviti samoupravni odnosi - pogoj za ustvarjalno sodelovanje krajanov

Že nekajkrat smo imeli priložnost soobčanom občine Laško predstaviti gospodarski in družbeni razvoj v krajevni skupnosti Rečica, pa vendarle je vedno znova prijetno podati pregled uspehov, za tudi problemov. Ob dosežkih seveda ni mogoče pozabiti, da nam marsičega ni uspelo uresničiti in je zaradi tega zmanjšana možnost uresničevanja določenih interesov in z njimi povezanih potreb krajanov. Kljub vsemu pa menimo, da smo v naši krajevni skupnosti, zlasti v zadnjih desetih letih, zabeležili skokovit napredek, ki nam je v ponos.

V ponos nam je tudi, da ima občinski praznik svoje zgodovinske temelje v napadu na rudnik v Hudi jami, s čimer je bilo sovražniku naznanjeno, da je Rečica močno partizansko središče, ki ga je potrebno čimprej uničiti. Posledice so čutili skoraj vse družine in precej domačij je za vedno izgubilo pod ognjnimi zublji okupatorjeve uničevalne sile.

Rudnik je prva tridesetletja po osvoboditvi pomenil za Rečičane vir dohodka, saj jih je bilo malo, ki ne bi bili zaposleni v njem. Omogočil jim je zadovoljevanje čisto osebnih potreb, vedno pa so se našla sredstva za realizacijo skupnih zadev. Vendar do večjih investicij v infrastrukturo, ki je pogoj za razvitejše življenje vsake urbane sredine, ni prišlo. Rojstvo Tovarne izolacijskega mate-

riala in preselitev TOZD BOR Laško na območje naše krajevene skupnosti, sta v njej vidno odražala. Znjuno finančno pomočjo in prostovoljnim delom krajanov je bil položen asfalt v dolžini 6 km, kar je bistveno pripomoglo k večji mobilnosti krajanov in odprtosti krajevene skupnosti nasproti občinskemu središču. Sredstva so se našla tudi za ureditev številnih poti, ki povezujejo posamezne domačije, za gradnjo vodovodov za tiste, ki so odmaknjeni od vodovoda, ki vodo zagotavlja še za mesto Laško, uredilo se je pokopališče, razširila dva mostova, kar je bilo predpogoj za vzpostavitev avtobusne zveze na relaciji Laško — Zg. Rečica.

Močno se je utrdila krajevna samouprava in večjo vlogo so si pridobile družbenopolitične organizacije, povezane v KK SZDL, čeprav so se pojavili določeni odkloni, ki smo jih z veliko mero razuma in strpnosti znali odpraviti. Preko delegacij smo se vključili v skupščinski sistem družbenopolitične skupnosti in skupščine SIS. Zlasti preko SIS so nam bila zagotovljena dokajšnja sredstva, ki so bila investirana v izgradnjo asfaltirane ceste. Precejšnja sredstva je zagotovila telesnokulturna skupnost in tako pripomogla pri razširitvi strelskega doma, sredstva za razvoj kulturne dejavnosti je zagotovila tudi kulturna skupnost, čeprav v

skromni meri.

Dokaj razvito je v naši krajevni skupnosti delo družbenopolitičnih organizacij, družbenih organizacij in društev, kar ne gre zanemariti, saj se tako krajanje aktivno vključujejo v vsa dogajanja v krajevni skupnosti.

Resno smo prispotili ki izdelavi samoupravnega sporazuma o temeljnih plana krajevene skupnosti za obdobje 1981-1985 in plana za isto obdobje, ki smo jih skušali čimbolj realno zastaviti, upoštevaje gospodarski položaj družbe kot celote in stabilizacijskim prizadevanjem primerno.

Za realizacijo planskih nalog smo pozitivno glasovali za uvedbo III. samoprispevka, ker se zavedamo, da bo le tako mogoče zbrati potrebna finančna sredstva.

V začetni fazi realizacije sta naslednji dve nalogi:

- napeljava telefonov in ureditev športnega igrišča. Izgradnja telefonske napeljave bo zahtevala povezovanje z združenim dlom v naši krajevni skupnosti Laško, kot toliko skupnosti pa tudi s krajevno krat doslej pa ne bo izostala participacija nas samih v finančni obliki in s prostovoljnimi delom. Trdno povezani in z veliko vztrajnosti upamo, da bodo prvi telefoni v naših domovih zazvonili konec letošnjega leta.
- Na športne igrišču so že opravljena zemeljska dela, pri gradnji pa bomo imeli tudi pomoč mladinske delovne brigade OK ZSMS Laško, telesnokulturna skupnost pa je že zagotovila nekaj finančnih sredstev.

Že precej časa je problematično vzdrževanje ceste na Šmohor, za katerega smo vsi zainteresirani, da se kot turistična točka hitreje razvija in postaja vse bolj dostopen turistom. V dogovoru s krajevno skupnostjo Laško so se dela na cesti že pričela. Vprašanje je le nadaljnje vzdrževanje ceste, pa ne le te. Za glavno cesto skozi Rečico bi bilo potrebno zagotoviti finančna sredstva, saj je čas in verjetno tudi manj kvalitetno delo, že načel asfaltno prevleko.

Doslej se je le malo investiralo v družbena stanovanja in še to je šlo le za redno vzdrževanje stanovanjskih hiš, postavljenih že pred desetletji. Želimo pa, da bi z izgradnjo novih stanovanj omogočili krajanom ustalitev v domačem kraju in upamo, da bo re, alizirana planska naloga SSS občine Laško, da se v Rečici postavi stanovanjski blok z 10 stanovanjskimi enotami. Potreba po družbenih stanovanjih je vse večja in upravičeno smo našli mesto v planu SSS občine Laško.

Šibka točka je malo gospodarstvo, saj razen zasebnih gostincev drugih obrtnikov ni. Tako smo prisiljeni usluge, ki jih lahko obrtna dejavnost nudi, iskati drugje.

Rečičani sodimo, da bomo z angažiranjem vseh naših moči in sposobnosti ter v povezovanju z združenim delom zagotovili nadaljnji družbeni in gospodarski razvoj naše krajevene skupnosti, kot temeljne življenjske sredine.

Predsednik Sveta KS Rečica
Oto Starc

*****

Nafta in izolacijski materiali

Prvi začetki sedanjega TIM-a segajo v 1972. leto. Tedaj se je na improviziranih proizvodnih napravah pričelo z izdelavo prvih izolacijskih plošč in embalažnih izdelkov iz stiropora. Danes je TIM s kapaciteto predelave 5.000 ton daleč največji tovrstni proizvajalec in drugi največji proizvajalec izolacijskih materialov v Jugoslaviji sploh.

Razvojni čas desetih let je prekratek, da bi premagali vse začetne težave organizacije, ki je nastala iz nič, danes pa zaposluje 900 ljudi in ima 1.500 milijonov din celotnega prihodka. V tako kratkem času ni bilo mogoče rešiti vseh kadrovskih, organizacijskih in finančno-materialnih problemov ter nalog, ki so spremljali tako hitro dinamičen razvoj. Na tej razvojni poti je delovni kolektiv premagoval in premo-

ščal številne hude težave in probleme, ki jih v tem kratem sestavku ni mogoče opisati. Vsekakor pa je za TIM največ težav in sprememb prinesla svetovna energetska-naftna kriza. V tem času, to je po začetku te krize, so se tudi potrebe po termoizolacijskih materialih in s tem prodajne možnosti skokovito povečevale. Ta v bistvu protisloven, a vendarle logičen odnos, je danes in bo tudi jutri največji problem TIM-a. Na eni strani je in bo velik problem zagotavljanja potrebnih surovin, ki so naftnega izvora. Na drugi strani pa se večja družbeno-gospodarske potrebe po zagotavljanju velikih količin termoizolacijskih materialov, kajti z vgrajevanjem optimalne toplotne izolacije se garantira 40% prihranek energije, potrebne za ogrevanje. Tako je dejansko na-

Laško je po »Planu vzgojno izobraževalne organizacije za obdobje 1981/85« sledeča:

V šolskem letu 1981/82 bo uvedena celodnevna osnovna šola v Zidanem mostu, v šolskem letu 82-83 v podružnici Svibno, po dograditvi telovadnice v Radečah v letu 1985 pa tudi v centralni šoli Radeče in sicer za učence od 1 do 4 razreda. Tako bi bilo vključenih v COŠ sledeče število otrok:

1981 leto	38 učencev
1982 leto	52 učencev
1983 leto	56 učencev
1984 leto	60 učencev
1985 leto	300 učencev.

Ta dinamika razvoja je bila osvojena tudi v programih in planih Občinske izobraževalne skupnosti za obdobje 81-85.

V celoti je bil presežen procent vključenih učencev v COŠ sprejet v srednjeročnih dokumentih, kjer smo v prvem obdobju do leta 1982-83 načrtovali le dve podružnični šoli s skupaj 50 učenci ali 2,33 %. Dejansko pa smo že v letu 1981 dosegli z osnovno šolo Dušan Poženel (6 oddelkov) in podružnično šolo Zidani most 2 oddelka ali 92 učencev kar pomeni 4,18 % vključenih učencev v celodnevno obliko dela. Kljub tem prizadevanjem in uspehom pa še vedno zaostajamo za večino slovenskih občin. V njih kljub opredeljeni počasnejši rasti COŠ v srednjeročnih planih, načrtujejo 17,5 % vključenih osnovnošolcev v COŠ. To pa je v primerjavi z našim planom do leta 1985, kjer predvidevamo ob dograditvi telovadnice v Radečah, prehod na COŠ na razredni stopnji centralne šole Marijana Nemca v Radečah za nadaljnjih 260 učencev, skupaj 362 učencev, še vedno v celotni občini le 16,2 %, torej pod slovenskim povprečjem.

Ob vsem tem pa ne smemo pozabiti na to, kaj je COŠ. Osnovna šola je enotna. COŠ je le njena oblika dela, njena najboljša možnost, ki na bi jo vsaka šola prej ali sle uresničila, tudi postopno s tem, da preoblikuje ne le svojo zunanjo podobo, urnik in naslov, marveč še bolj s preoblikovanjem samega vzgojno izobraževalnega procesa. COŠ mora poleg pouka in interesnih dejavnosti zagotoviti vsem učencem zdravo prehrano, počitek, rekreacijo, zdravstveno varstvo in razne oblike odprave socialnega razlikovanja.

Vse to vnaša v življenje na šoli doživetja, prijetnosti ter možnosti, da se na tem ali onem področju uveljavi vsak učenec. Oblikovanje najprimernejše organizacije dela omogoča, da učenci v šoli opravijo praviloma vse obveznosti učnega programa. Šolska torba, ter težišče skrbi za šolo

ostanejo v šoli. Seveda pa ne obvezuje COŠ dolžnosti staršev, da se ne bi zanimali, kaj se je otrok v šoli učil in naučil.

COŠ prevzame odgovornost za učno in vzgojno uspešnost učencev do take stopnje, da se bodo po končani šoli uspešno vključili v družbeno koristno življenje.

Vzdušje ustvarjanja na šoli tudi humane odnose med učenci in učitelji. Položaj učencev se v procesu učenja spremeni, stiki z učitelji so pogostejši, bogatejši in prijetnejši. Vse to, tako kažejo izkušnje na naših dveh COŠ pa povzroča, da učenci radi prihajajo k pouku, da dosegajo boljše učno vzgojne rezultate, kar se kaže predvsem pri učencih, ki so v klasični osnovni šoli dosegli slabe učno vzgojne uspehe.

V klasični šoli je zaradi preobremenjenosti predmetnika premajhen povdarek na vzgojnem področju, tu pa dosegajo COŠ vidne rezultate. Pomembno vlogo odigra COŠ tudi v tem, da izključuje negativen vpliv okolja. Izre-

Izdelki učencev COŠ »Dušan Poženel« Laško

dno pomembna v COŠ je tudi organizirana prehrana, posebno tam, kjer otroci izhajajo iz materialno in socialno ogroženih družin.

Vsekakor je COŠ izredno pozitivna saj daje možnost obravnavanja učencev celovito in organizirano. Na ta način pa tudi omogoči družbi, da lahko pedagoški

delavci odločilno vplivajo na mladega človeka in ga temeljito pripravijo za življenje in poklic in tako dosežejo tudi najvišji cilj pedagoškega dela. Zato je prav, da v občini združimo vse sile in omogočimo prehod na COŠ čim večjemu številu otrok.

Mlakar Andrej

Vzgoja in varstvo predšolskih otrok

Za vzgojo in varstvo čim večjega števila predšolskih otrok smo v občini Laško storili že veliko. V občini je okoli 1510 predšolskih otrok starih nad 1 leto, od tega jih v vse oblike organizirane vzgojno varstvene dejavnosti združujemo 774 ali 51 %. V redne oddelke Vzgojno varstvenega zavoda je zajetih trenutno 340 otrok. Program družbenega varstva predšolskih otrok pa seveda ne zajema le oblike, ki se izvajajo v rednih oddelkih vzgojno varstvenega zavoda, Razširjen je 80-urni vzgojni program za 4 in 5 letne otroke, ki se izvaja v posameznih krajevnih skupnostih: Vrhovo, Svibno, Zidani most, Jurklošter, Laziše, eSdraž, Vrh, Breže, Reka in Rečica. Te oblike vzgojno varstvene dejavnosti je deležnih 130 otrok. V Laškem, Rimskih Toplicah in v Radečah pa so vsako prvo soboto v mesecu organizirane cicibanove uri, katerih se lahko udeleži vsak predšolski otrok. Uazen tega so v okviru Vzgojno varstvenega zavoda in Občinske zveze društev prijateljev mladine, organizirane razne prireditve za vse otroke v občini: obdaritev in praznovanje dedka Maza, Dan mladosti, Vesela jesen, prireditve v tednu otroka, nisanke, filmi in lutkovne predstave. Z naštetimi oblikami dela delno uresničujemo načelo izenačevanja pogojev in približevanje vzgojno varstvene dejavnosti

vsakemu otroku naše družbene skupnosti.

Občinska skupnost otroškega varstva je leta 1980 prevzela nase tudi obveznosti izvajanja priprav na šolo in sicer v obliki minimalnega 120-urnega programa, ki se izvaja v okviru Vzgojno varstvenega zavoda občine Laško, v petnajstih oddelkih v posameznih krajevnih skupnostih dvakrat ali trikrat tedensko. Tako je v občini zajetih v skrajšano obliko male šole 218 otrok, v celotno malo šolo pa 118 otrok, skupaj trej 100 % vseh šolskih novincev.

Ekonomska cena otroka v Vzgojno varstvenem zavodu občine Laško znaša od 1. aprila letošnjega leta dalje 3.491 dinarjev, kar predstavlja 15 % več kot v lanskem letu.

Starši prispevajo skupaj le 47 % ekonomske cene otroka in sicer diferencirano po dohodkovnih zmognostih posamezne družine, najmanj 20 % in največ 61 % ekonomske cene otroka, ostalo razliko v višini 53 % ekonomske cene pa krije Občinska skupnost otroškega varstva.

Vse ostale našete oblike dela s predšolskimi otroki, t. j. 80-urni vzgojni program, cicibanove uri in skrajšana oblika priprave otrok na šolo, so za starše brezplačne, saj za izvajanje letih v celoti zagotavlja sredstva Občinska skupnost otroškega varstva.

V letošnjem letu je Občinska skupnost otroškega varstva skupaj z družbeno političnimi organizacijami in Občinsko izobraževalno skupnostjo uspela realizirati večletno nalogo organiziranja počitniškega letovanja naših otrok. S pobrateno občino Vrbovec smo sklenili Samoupravni sporazum o dolgoročnem sodelovanju v okviru predšolske in šolske vzgoje in izobraževanja. Po tem sporazumu bodo otroci iz Vrbovca letovali oziroma zimovali na Šmohorju, predšolski in šolski otroci naše občine pa poleti v domu Saveza dječje zaštite Vrbovec v Nerezinah na Malem lošinju.

V preteklih letih je bil tako pri Skupnosti otroškega varstva kot pri Občinski zvezi društev prijateljev mladine Laško narejen velik korak na področju opremljanja otroških igrišč v strnjenih naseljih naših krajevnih skupnostih. Tako so bila dopolnjena igrala in urejena otroška igrišča v KS Vrhovo, Zidani most, Rimske Toplice, Marija Gradec, Rečica in pri blokkih v Debru in na Rimski cesti v Laškem. Žal pa moramo ugotoviti, da tako hišni sveti v blokovnih naseljih kot posamezne krajevne skupnosti nimajo dovolj posluha za pomoč pri montaži igral in kasnejšega vzdrževanja.

Kot v večini slovenskih občin, je tudi pri nas problem organizi-

ranja jasli za otroke, stare od 8. meseca do 2 leti starosti, ki jih dajejo zaposleni starši v privatna varstva. Ze v letošnjem letu bomo organizirali en do dva oddelka družinskega varstva in tako vsaj delno omilili težave varstva otrok — dojenčkov.

Podatki Vzgojno varstvenega zavoda kažejo, da so ves tri enote Laško, Rimske Toplice in Radeče, glede na sprejete pedagoške normative, polno zasedene. Najbolj utesnjena je enota v Radečah, kjer so igralnice precej majhne, saj je bil objekt grajen leta 1969 in je en oddelek otrok v prostorih osnovne šole v Radečah. Doslej v občini nismo imeli primerov odklanjanja otrok, vendar po vpisu otrok v vrtec, ki je bil opravljen v aprilu letošnjega leta ugotovljamo, da je jeseni pričakovati prve odklonitve otrok, in sicer bo prišlo do odklanjanja otrok predvsem v vrtcu v Radečah in v Rimskih Toplicah.

V vseh sprejetih srednjeročnih planskih dokumentih Občinske skupnosti otroškega varstva kot tudi v Družbenem planu občine Laško za obdobje 1981 — 1985, je sprejeta investicija novega objekta VVZ enote — vrtca v Kolenovem grabnu v Radečah s kapaciteto 82 otrok.

Objekt bo grajen v sklopu stanovanjskega bloka 4, ki je že zgrajen in so stanovanja že vseljena. Del vrtca, ki je po projektu gospodarski del: zbornica, garderoba, kuhinja, shramba, je v pritličju bloka 4, medtem ko so štiri igralnice predvidene kot pri-

zidek k temu bloku. Tako imenovani gospodarski del s površino 90,40 m² je v pritličju bloka že zgrajen do III. faze, zdaj pa se bo zgradil k bloku še prizidek štirih igralnic Predračunska vrednost objekta znaša 16.305.000,— dinarjev.

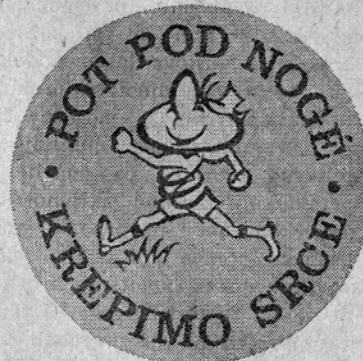
Povdariti moramo, da smo ena redkih slovenskih občin, ki združujemo sredstva za tovrstne naložbe iz prispevkov od BO delavcev in ne iz samoprispevka. Tako bomo v letih 1981 in 1982 skupaj zbrali 9.727.000,— din. za razliko do predračunske vrednosti pa smo dogovorili za posojilo s skladom za investicije družbenih dejavnosti SO Laško in Slovenijales-om Ljubljana. Tako bomo lahko v začetku leta 1983 zaključili z gradbenimi deli objekta, ga opremili in proti koncu leta 1983 predali v uporabo.

Prizadevanja občinske skupnosti otroškega varstva veljajo torej vključevanju otrok v dnevno varstvo v Vzgojno varstveni zavod in razijanju vzgojnih programov za otroke, ki niso vključeni v Vzgojno varstveni zavod, da bi tako postopoma izenačili možnosti za njihov razvoj. Še več bomo morali posvečati pozornosti drugim vzgojnim programom za otroke, ki niso v Vzgojno varstvenem zavodu. Postopoma bomo morali preiti na večji časovni obseg skrajšane oblike priprave otrok na šolo, saj bomo le na ta način zagotavljali enak start za v šolo vsem predšolskim otrokom.

Jan Milica

Šport - potreba delovnega človeka

Danes, ko razna opravila namesto človeka opravljajo stroji in ko se funkcija človeškega telesa ter uma usmerja samo v podrejanej in izkoriščanje narave, se pojavlja vsesplošen problem človeštva-neaktivnost s spremljajočimi učinki: boleznimi srčno-žilnega sistema, boleznimi dihal ter razne deformacije in motnje gibalnega aparata.

Preventivno delujemo proti tegobam modernega načina življenja in za boljše počutje s pomočjo športa-rekreacije.

Nobene skrivnosti ali posebne formule za bolj zdrav način življenja ni. Smoter rekreacije je, da dovaja nebrojnim področjem v človeškem telesu dovolj velike količine kisika. V svojem najenostavnejšem smislu vsaka aktivnost zahteva energijo, ki jo proizvaaja telo z izgorevanjem hrane. Goreče sredstvo je kisik. Več ko hrane zgori, več se uporabi kisika in večja energija se sprošča. To pa je vitalna kapaciteta posameznika.

Vaje, ki jih izberemo za redno vadbo naj bodo za poboljšanje učinkovitosti pljuč, srca, ožilja in ohranitve tonusa mišic.

V občini Laško ni problemov za posameznika, ki se želi ukvarjati z rekreacijo. V kolikor neče pristopiti k društvom, ki se s tako dejavnostjo ukvarjajo, je potrebno stopiti le korak ali dva in že je v naravi, ki je najbolj in najbolj zdrav poligon za krepitev telesa.

Za vse občane in delovne ljudi, ki ne vadijo radi sami priporočamo, da se vključijo v organizirane vadbene skupine društev aPrtizan (Laško, Radeče, Zidani most, Rimske Toplice, Marija Gradec) ali, da se pridružijo enemu od Planinskih društev v Laškem, Rimskih Toplicah ali Radečah, kjer organizirajo prijetne rekreativne izlete. Tudi druga društva skrbijo za rekreativno dejavnost svojih članov.

Občinska telesno-kulturna skupnost oziroma Zveza telesno-kul-

turnih društev skrbita za čim rednejšo aktivnost občanov in čim večje vključevanje le-teh z uvajanjem rekreativnih programov za vse starostne kategorije.

Najmlajši otroci v vzgojno varstvenih zavodih — se ukvarjajo in navajajo na športno rekreativno dejavnost skozi za njih prilagojene programe — športno značko. Športna značka se kot rdeča nit vleče skozi vsa leta osnovnega šolstva, bolj sposobni otroci pa se lahko dokazujejo na šolskih, občinskih in višjih tekmovanjih, ki se organizirajo vsako leto. Za doraščajoče in odrasle pa je možnost rekreacije, kot že rečeno, v raznih društvih v občini.

Tudi občinska tekmovanja so oblika rekreativnih programov za vse, ki so željni sprostitve ali tistih, ki želijo svojo vrednost dokazati skozi športni rezultat.

Nekaj let nazaj beležimo zelo lep uspeh na področju športne rekreacije v občini Laško. V organizirane akcije in prvenstva se vključuje tretjina zaposlenih, oziroma v raznih ligah in prvenstvih sodeluje že od 28 — 34 delovnih organizacij.

Spremljajoči problem širitve športne rekreacije pa je premalo število ustreznih objektov in kadri. Vaditelji, trenerji, vodniki, predvsem pa organizacijski kadri v društvih ali delovnih organizacijah so vrzel, ki onemogoča še večjo in kvalitetnejšo telesno-kulturno pobudo.

Namesto sklepnih besed podatek v razmislek:

60 udarcev srca/min znaša 86.400 ud/dan in takšen človek je v dobri formi. Če je vaš puls 80 ud/dan ali več, pomeni, da niste v najboljši formi in silite vaše srce, da bije 20.000 — 30.000 krat več napram človeku, ki je v formi in to v stanju mirovanja.

Kakšna razlika se pojavi, ko srce obremenimo? Z malo več kondicije bi prihranili vašemu srcu precejšnje delo.

Lojze Oberžan

Nov vrtec v stanovanjski soseski Kolenov graben

*****

Cicibani čestitajo za praznik

*****

Živa kulturna dejavnost ne sme biti prizadeta

Če smo se v občini zavestno odločili, da bomo v prid stabilizacije čimmanj obremenili gospodarstvo za potrebe družbenih dejavnosti, potem ta odločitev terja tudi temu primerno zavestno ravnanje.

Kulturna skupnost občine od letos ne prejema vseh za kulturno dejavnost namenjenih sredstev, ker se kulturna skupnost Slovenije financira iz svoje enotne stopnje vveljavne za vse občine, vendar ločeno od občinskih. Tako tudi v občini Laško prispevamo za potrebe Kulturne skupnosti Slovenije po enaki stopnji, kot vse ostale občine; kulturnim potrebam v občini pa je bila odmenjena stopnja 0,22%; najnižja od vseh občinskih stopenj za potrebe kulture v Sloveniji.

Če upoštevamo inflacijsko stopnjo, potem dobi letos področje kulture v občini manj kot lani in to ob povečani kulturni ustvarjalnosti in nekaterih, praktično neodložljivih potrebah, zlasti za spomeniško varstvo, oziroma varstvo kulturne dediščine.

V minulih letih smo v kulturi že imeli nekaj skromnih, vendar pa kar spodbudnih naložb v pričanju, da bodo sredstva za materialno osnovo kulturne dejavnosti naraščala. Zgodilo se je nasprotno. Za naložbe bo treba zapreti praktično vsak odtok, če nočemo resno prizadeti žive kulturne dejavnosti, ki jo v naši občini predstavljajo društvene aktivnosti in edina kulturna institucija — občinska matična knjižnica (seveda ob tem po medobčinskem samoupravnem dogovoru ostaja tudi naprej sofinanciranje Zavoda za spomeniško varstvo in **Zgodovinskega arhiva**, ki st. regijski ustanovi).

Prve letošnje izkušnje nam kažejo, da pričakovalci sredstev iz naslova financiranja kulturne dejavnosti naštetih dejstev ne upoštevajo, ker so se zlasti povečale zahteve po investicijskih sredstvih — predvsem za adaptacije domov, za sodelovanje pri gradnji večnamenskih stavb, za opremo itd. Pri tem pa je treba imeti v mislih, da še ni niti začeta akcija za obnovo in prezentacijo literarno-etnografskega spomenika — Aškerčevine.

Ob tem pa kliče po najnujnejši zaščiti pred nadaljnjim propadanjem vrsta izredno pomembnih objektov kulturne dediščine. Stališče prejšnje in skupščine sedanjega mandata je bilo, da je treba prvenstveno poskrbeti za kolikor je mogoče nemoteno delo žive kulturne dejavnosti v občini,

kamor brez dvoma sodi tudi bralec književnih in znanstvenih del.

Pripombe, češ, da je nekoč kultura temeljila na prostovoljnem neplačanem delu, so brezpredmetne, ker tudi doslej za kulturno ustvarjalnost, kar zadeva ljubiteljsko kulturo, nihče ni dobil beliča. Če pa je treba vendarle poskrbeti za strokovno-umetniško vodenje, za izobraževanje takih kadrov in se oskrbeti z najnujnejšimi materialnimi pomagali ter pokriti sem in tja kakšen strošek za gostovanje in podobno, potem vsaj amaterskim kulturnim delavcem ni mogoče očitati pridobitništva. Ljubiteljsko kulturno tvornost pa enačiti s kakršnokoli zasebno aktivnostjo, konjičkom, ne ji pa priznati širši družbeni pomen kot ene od poglavitnih nosilk bogatenja in plemenitenja zavesti človeka. O tem se najbrž ne bi več prerekali.

Da zaključimo misel, sproženo

v naslovu.

Treba je prvenstveno poskrbeti, da živa kulturna tvornost spriči stabilizacijskih ukrepov ne bo usahnila, ker bi bila to nepopravljiva škoda, ki bi jo težko nadomestili, četudi za ceno mnogo večjih sredstev.

Treba bo boljše načrtovati in ne dopuščati, da med letom, mimo programskega in finančnega načrta vdirajo v kulturno sfero od hoc, poprej nedogovorjene akcije, ki potem porušijo že tako s težavo sestavljen »proračun«. Če v kulturni sferi posameznikom priznavamo nekakšno pravico do boheemske nediscipline, bi si tega ne smeli privoščiti v kulturni politiki.

Najmanj kar pričakujemo je to, da se v mejah lastne občine, kjer vemo za globino in vsebino družbenih žepov, ne bomo sprenevedali in si pošillali zakasnele, menačrtovane ali zaenkrat v ob-

stojećih letnih in srednjeročnih načrtih iz objektivnih razlogov še neupoštevane zahteve po sredstvih.

Stopnja za kulturo je zelo skromno ovrednoten program, zato bi vsaka, vsaj izdatnejša sprememba v finančnem načrtu kulturne skupnosti morala biti sprejeta na seji skupščine kulturne skupnosti v vlogi četrtega zbora občinske skupnosti.

Na področju kulture, predvsem pa v Zvezi kulturnih organizacij naš občine, dobro vemo, da za dejavnost druge polovice letošnjega leta že računamo na pritek sredstev prihodnjega leta.

Da to ni ravno stabilizacijsko, je jasno.

Kar lahko storimo, je, da začasno kulturno dejavnost v naši občini postavimo na hladno. Kjer pa ni kulture, da kulture ni, ampak je — nekultura!

Jure Krašovec

Naloge občinske skupnosti socialnega varstva

Občinska skupnost socialnega varstva Laško je bila ustanovljena leta 1979. Do ustanovitve te skupnosti je prišlo na podlagi zakona o skupnostih socialnega varstva, ki je bil sprejet leta 1975. Ustanoviteljice te skupnosti so vse tiste interesne skupnosti, ki vključujejo v svoje programe elemente socialnega varstva. To so: Občinska skupnost otroškega varstva, Občinska skupnost socialnega skrbstva, Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja — konferenca delegatov Laško, Občinska skupnost za zaposlovanje ter Samoupravna stanovanjska skupnost Laško.

Namen Skupnosti socialnega varstva je, da delovni ljudje in občani oblikujejo prek delegatov programe celovite socialne politike in usklajujejo elemente socialnega varstva, ter osnove in merila za posamezne socialne pravice.

Pomembno je tudi dejstvo, da se vse Občinske skupnosti socialnega varstva vključujejo v Skupnost socialnega varstva Slovenije ter preko te skupnosti usklajujejo in oblikujejo politiko celovitega razvoja socialnega varstva v SR Sloveniji.

V preteklem dvoletnem mandatnem obdobju je Skupnost socialnega varstva delovala predvsem na področju varstva borec NOV ter aktivno sodelovala s

Skupnostjo za zaposlovanje. Žal skupnost ni uspela zagotoviti sodelovanje z ostalimi ustanoviteljicami. Sicer so ustanoviteljice s svojimi programi uresničevale začrtano socialno varstveno politiko. Zaradi tega naša skupnost ne razpolaga s podatki koriščenja socialno varstvenih pravic naših občanov. Ugotavlja pa se, da sistem socialno varstvenih ukrepov ni usklajen in da si ukrepi različnih interesnih skupnosti nasprotujejo.

Skupnost si je zadala kot eno izmed najpomembnejših nalog v letošnjem letu organizirati uvedbo enotne evidence prejemnikov socialno-varstvenih pomoči in enotnega načina uveljavljanja socialno-varstvenih pravic. Namen uveljavljanja te evidence je:

- zagotoviti poenotenje postopkov socialno-varstvenih pravic;
- dobiti vpogled v dejanski socialni in materialni položaj družine, oziroma posameznika;
- omogočiti smotno usmerjanje sredstev družinam in posameznikom, ki pomoč res potrebujejo;
- zagotoviti, da pravica za socialno pomoč izhaja iz dela in ustvarjenega dohodka;
- upoštevati realni položaj družine oziroma posameznika;
- preprečiti neopravičeno kopi-

čenje socialno-varstvenih pravic;

- s pomočjo socialnih korektivov popravljati tudi napake pri delitvi osebnega dohodka;
- omogočiti občanom, da uveljavljajo pravico do socialne pomoči na enem mestu, ne glede na to, katera samoupravna interesna skupnost jo daje.

Iz navedenega lahko ugotovimo, da gre za eno izmed zelo odgovornih in pomembnih nalog skupnosti ter bo nujno potrebno pri organiziranju te naloge sodelovanje in pomoč vseh družbenopolitičnih organizacij v občini. Aktivno se bo moral vključiti Izvršni svet SOB, ki je tudi sopodpisnik SaS o enotni evidenci prejemnikov socialno-varstvenih pomoči. Prav tako bo potrebno sodelovanje s krajevno skupnostjo, kjer občan živi in organizacijo združenega dela, kjer dela.

Naša skupnost ima v svojem programu še vrsto drugih zahtevnih nalog. Pogoj za uspešno reševanje problemov je predvsem dobro delovanje vseh mehanizmov delegatskega sistema. Dogovarjanja in usklajevanja ni mogoče začeti na skupščini Občinske skupnosti socialnega varstva, temveč v delegacijah v združenem delu in v krajevnih skupnostih.

Maroša Marija

Vozni red avtobusov na Breze 4. julija '82

Odhodna postaja	ura	Vmesni postanek	ura	Prihod na Brez ob uri
SVIBNO	7,30	Jagnjenica	7,40	8,50
		Papirnica	7,45	
VRHOVO	7,45	Radeče	8,00	9,00
		Zidani most	8,10	
HENINA	7,45			9,30
JURKLOŠTER				
SEDRAŽ	8,00	Rimske Toplice	8,15	
		»Nagode«	8,25	
		Laško	8,30	9,00
REČICA	8,00	Laško	8,15	
		M. Gradec	8,25	8,50
LAŠKO	8,20			9,00

Vsi navedeni avtobusi se bodo busne proge za udeležence občinpotebi ustavili tudi na vseh ske centralne proslave na Brezrednih postajališčih redne avtozah.

OBČANI OBČINE LAŠKO

PRAZNUJEJO

2. JULIJ OBČINSKI PRAZNIK

S PRIREDITVAMI NA BREZI, V LAŠKEM, REČICI IN RADEČAH

27. junij 1982

ob 17.00 uri — otvoritev igrišča in tekma v malem nogometu za pokal 2. julij na Brezi

1. julij 1982

ob 17.00 uri — otvoritev razstave »Kozjansko med NOB« v Osnovni šoli Breze

2. julij 1982

ob 9.00 uri — strelsko tekmovanje posameznikov z zračno puško na strelišču v Mali Brezi

ob 10.00 uri — slavnostna seja vseh zborov občinske skupščine in ostalih vabljenih v domu »Dušana Poženela« v Laškem

ob 19.00 uri — koncert Godbe na pihala Laško v domu »Dušana Poženela« v Laškem

3. julij 1982

ob 10.00 uri — praznovanje dneva rudarjev v Sedražu

ob 10.00 uri — praznik Delovne organizacije TIM Laško v Rečici

ob 11.00 uri — proslava Dneva borcev na Brunku

4. julij 1982

ob 10.00 uri — zborovanje borcev in aktivistov OF Kozjanskega na Brezi in nato

ob 11,30 uri — tovariško srečanje

OBČANI udeležite se prireditvev v čim večjem številu!

ODBOR

ZA PROSLAVO OBČINSKEGA PRAZNIKA

OB 2. JULIJU, PRAZNIKU OBČINE LAŠKO

ČESTITAJO

DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM

SKUPŠČINA OBČINE LAŠKO

IZVRŠNI SVET SKUPŠČINE OBČINE LAŠKO

OBČINSKA KONFERENCA SZDL LAŠKO

OBČINSKA KONFERENCA ZKS LAŠKO

OBČINSKI ODBOR ZZB NOV LAŠKO

OBČINSKI SVET ZVEZE SINDIKATOV LAŠKO

OBČINSKA KONFERENCA ZSMS LAŠKO

OBČINSKE SAMOUPRAVNE INTERESNE SKUPNOSTI

PIVO CVETJE 1982

15., 16., 17., 18. JULIJ

Pridite, ne bo vam žal!

NAŠA BESEDA — glasilo Skupščine občine Laško. Urejuje uredniški odbor, odgovorni urednik Bojana Kustura.

Tisk: Papirkonfekcija Krško — Naklada: 6.000 izvodov.

Glasilo je oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov na podlagi mnenja Republiškega sekretariata za prosveto in kulturo SR Slovenije (št. 421-2/72 od 24. novembra 1972).

